

Sygn. akt XII Ga 487/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Bożena Cincio Podbiera

Sędzia: SO Beata Kozłowska Sędzia: SO Jacek Hanszke

Protokolant: st. sekr. sad. Małgorzata Węgrzyn

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2018 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. K.

przeciwko W. L. i E. L.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionych przez powoda oraz pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 23 lutego 2016 r. sygn. akt IV GC 2083/14/S

I. zmienia pkt. I zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądza od pozwanych E. L. i W. L. solidarnie na rzecz powoda L. K. kwotę 2.416,87 zł (dwa tysiące czterysta szesnaście złotych osiemdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 2 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty;

II. oddala apelację pozwanych w pozostałej części;

III. oddala apelację powoda w całości;

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 3.431,58 zł

(trzy tysiące czterysta trzydzieści jeden złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Beata Kozłowska SSO Bożena Cincio-Podbiera SSO Jacek Hanszke

XII Ga 487/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 listopada 2013 roku powód L. K. domagał się zasądzenia solidarnie od E. L. oraz W. L. kwoty 8 146 zł, stanowiącej należność czynszową z tytułu dzierżawy terenu i zabudowań produkcyjnych za okres 2 miesięcy. Równocześnie powód domagał się nakazania pozwanym wypełnienia warunków zawartej umowy z dnia 29 maja 2008 roku poprzez wydanie przedmiotu dzierżawy. W odpowiedzi na wezwanie Sądu do podania wartości przedmiotu sporu w zakresie wydania dzierżawionego obiektu oraz uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 413 zł, powód pismem nadanym w dniu 16 kwietnia 2014 roku wskazał, iż wartość przedmiotu sporu określa na kwotę 49 475 zł, na którą

składa się 12- krotny czynsz umowny. Opłatę od pozwu powód natomiast uścił w dniu 12 maja 2014 roku. Pismem datowanym na dzień 2 lipca 2014 roku powód w odpowiedzi na ponowne wezwanie Sądu wyjaśnił, że dochodzi należności czynszowych w wysokości 4 123 zł za miesiąc, za okres 12 miesięcy.

W odpowiedzi na pozew pozwani wnosili o oddalenie powództwa, wskazując iż wbrew treści umowy powód w okresie od listopada 2010 roku do sierpnia 2011 roku nie wystawił i nie doręczył im żadnej faktury zatem za ten okres brak podstaw do żądania zapłaty czynszu dzierżawnego. Zakwestionowali też pozwani wysokość czynszu wskazując, iż winien on wynosić 1830 zł. Podnieśli także zarzut przedawnienia roszczenia za miesiące listopad i grudzień 2010 roku, a także roszczenia o zapłatę czynszu dzierżawnego za kolejne miesiące albowiem rozszerzenie żądania pozwu nastąpiło w dniu 18 kwietnia 2014 roku w związku z czym przedawnieniu ulec miał czynsz dzierżawny za miesiące styczeń, luty, marzec i kwiecień 2011 roku albowiem czynsze za powyższe okresy stały się wymagalne odpowiednio w dniach 2 stycznia 2011 roku, 1 lutego 2011 roku, 1 marca 2011 roku i 1 kwietnia 2011 roku. Podali ponadto, że przedmiot umowy został powodowi zwrócony.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanych na rzecz powoda kwotę 7 250,61 zł, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Zasądzone należności czynszowe obejmowały miesiące grudzień 2010 roku, styczeń 2011 roku oraz sierpień 2011 roku. Sąd Rejonowy, na tle art. 693 § 1 k.c. oraz art 694 k.c., zważył, iż właściwa wysokość czynszu netto wynosiła 2 416,87 zł, co zostało ustalone w sprawie IV GC 360/12, w której Sąd Rejonowy dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie wydał w dniu 13 sierpnia 2012 roku wyrok, prawomocny w dacie orzekania w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy miał na względzie także i to, że o ile powód nie wystawił faktur za okres objęty żądaniem pozwu, o tyle czynsz zgodnie z § 3 ust. 3 umowy był płatny w terminach w umowie określonych to jest pierwszego dnia każdego, następującego po sobie miesiąca i to z góry. Nie faktury zatem stanowiły o wymagalności należności czynszowych lecz treść umowy wobec czego drugiego dnia każdego, następującego po sobie miesiąca rozpoczyna się początek okresu opóźnienia w zapłacie każdego, kolejnego czynszu dzierżawnego. Odnośnie zarzutu przedawnienia Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 118 k.c. roszczenia okresowe przedawniają się z upływem 3 lat. Ponieważ pozew pierwotnie został wniesiony w dniu 30 listopada 2013 roku, to tym samym należność czynszowa za listopad 2010 roku była w dacie wytoczenia powództwa przedawniona. Nie uległo natomiast przedawnieniu żądanie zapłaty czynszu dzierżawnego za grudzień 2010 roku albowiem wymagalność czynszu za ten miesiąc rozpoczęła się z dniem 1 grudnia 2010 roku. Dalej Sąd stwierdził, że nie uległ także przedawnieniu czynsz najmu za styczeń 2011 roku. Natomiast przedawnieniu uległy należności czynszowe za luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 2011 roku ponieważ rozszerzenie żądania pozwu nastąpiło pismem z dnia 3 lipca 2014 roku. Pozostawało nieprzedawnione jedynie roszczenie czynszowe za miesiąc sierpień 2011 roku.

Powód w apelacji od wyroku domagał się zasądzenia należności czynszowych za miesiące, odnośnie których Sąd Rejonowy przyjął istnienie przedawnienia. Zarzucał Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 193 k.p.c., art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 130 § 1 k.p.c. oraz art. 130 § 3 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie oraz częściowo niezastosowanie i uznanie, że w pismach procesowych z dnia 2 lipca 2014 roku i 18 grudnia 2014 roku powód dokonał zmiany powództwa przez jego rozszerzenie podczas, gdy pozew w pismach tych został jedynie doprecyzowany. Naruszenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. upatrywał skarżący w błędnym uznaniu, iż bieg terminu przedawnienia roszczeń czynszowych za listopad 2010 roku oraz na okres od lutego do sierpnia 2011 roku nie uległ przerwaniu poprzez wniesienie pozwu w dniu 30 listopada 2011 roku. W motywach apelacji podniesiono, iż żądanie zawarte w pozwie datowanym na dzień 28 listopada 2013 roku obejmowało żądanie zapłaty solidarnie od pozwanych czynszu dzierżawnego za 10 miesięcy to jest za okres od 1 listopada 2010 roku do 31 sierpnia 2011 roku, natomiast w pismach z lipca i grudnia 2014 roku nie wskazano żadnego nowego żądania, a jedynie doprecyzowano żądania pierwotnego pozwu. Z taką argumentacją powód domagał się zmiany wyroku i uwzględnienia powództwa w całości.

Pozwani w apelacji domagali się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w pełnym zakresie podnosząc, iż Sąd Rejonowy naruszył art. 130 § 2 k.p.c. przez uznanie pozwu za wniesiony w dniu 30 listopada 2013 roku, choć został on opłacony przez powoda po terminie wynikającym z wezwania Sądu i mógł wywołać skutki związane z wniesieniem pisma procesowego do sądu dopiero od daty jego opłacenia, a nie od daty pierwotnego wniesienia. Zarzucali też skarżący naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przez przyjęcie, że bieg przedawnienia roszczeń o czynsze

został przerwany na skutek wniesienia pozwu w dniu 30 listopada 2013 roku podczas, gdy roszczenie za okres grudzień 2010 roku i styczeń 2011 roku uległo przedawnieniu w wyniku opłacenia przez powoda pozwu po terminie. Zarzucono także naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 455 kodeksu cywilnego przez przyjęcie że roszczenie powoda w zakresie przez Sąd Rejonowy uwzględnionym było wymagalne pomimo, że nie zostały wystawione za ten okres faktury za czynsz dzierżawny. Skarżący podnosili, że pozew należy traktować jako wniesiony w dniu 12 maja 2014 roku ponieważ został opłacony z opóźnieniem w stosunku do wezwania Sądu Rejonowego. Wezwanie o uzupełnienie braków formalnych pozwu, w tym o uiszczenie opłaty, zostało bowiem doręczone powodowi w dniu 10 kwietnia 2014 roku, natomiast opłata od pozwu została wniesiona w dniu 12 maja 2014 roku. Pierwotny pozew winien być zatem zwrócony, a w konsekwencji żądanie czynszu dzierżawnego za grudzień 2010 roku i styczeń 2011 roku uznane za przedawnione. Pozwani podnosili ponadto, że byli obowiązani do zapłaty czynszu dzierżawnego na podstawie wystawionej przez powoda faktury, które to faktury, co powód przyznał, nie zostały wystawione, w związku z czym sama okoliczność, iż czynsz był płatny pierwszego dnia każdego, kolejnego miesiąca kalendarzowego nie była wystarczająca do uznania, że należność czynszowa za każdy kolejny miesiąc była wymagalna.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja powoda nie jest uzasadniona.

Wprawdzie pozew został nadany listem poleconym w dniu 30 listopada 2013 roku, niemniej określona w nim wartość przedmiotu sporu opiewała na 8246 zł, co - jak wynika z uzasadnienia pozwu- stanowiło czynsz za 2 miesiące. Powód bowiem tak w pozwie, jak i w dalszych pismach, aż do chwili częściowego cofnięcia pozwu, określał czynsz na kwotę 4122,96 zł. Równocześnie pozew obejmował też żądanie wydania przedmiotu najmu. Wprawdzie w uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwani odmówili dobrowolnej zapłaty za pozostałe 10 miesięcy trwania umowy, jednakże wartość przedmiotu sporu, jak wyżej wskazano, jak i wysokość wskazywanego przez powoda czynszu nie pozwalają na przyjęcie założenia, że już w pozwie pierwotnym powód domagał się czynszu za okres od listopada 2010 roku do sierpnia 2011 roku włącznie. Jak wynika z akt sprawy- karta 21 wezwanie do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez podanie wartości przedmiotu sporu w zakresie wydania dzierżawionego obiektu oraz uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 413 zł zostało doręczone powodowi w dniu 10 kwietnia 2014 roku. W odpowiedzi nadanej w dniu 16 kwietnia 2014 roku powód podał, że określa wartość przedmiotu sporu na kwotę 49 475 zł, na którą składa się czynsz dzierżawny za okres 12 miesięcy. Natomiast opłatę od pozwu powód uiszczył w dniu 12 maja 2014 roku -karta 28 akt sprawy. Dopiero pismem nadanym w dniu 3 lipca 2014 roku powód wskazał za jakie miesiące domaga się zasądzenia czynszu dzierżawnego, składającego się na kwotę 49 476 zł. Zgodnie z treścią art. 130 § 2 k.p.c. w sytuacji, gdy strona zostaje wezwana do uzupełnienia braków formalnych pozwu, w tym wniesienia należnej opłaty, po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Z kolei, zgodnie z art. 136 § 2 k.p.c. uzupełnienie, poprawienie pisma, uiszczenie opłaty wywołuje skutki od chwili jego wniesienia. Z treści cytowanych norm wynika, że pozew zwrócony nie wywołuje skutków procesowych, jak i materialnych, co oznacza, iż nie powoduje przerwy w biegu przedawnienia. Natomiast jeżeli nie doszło do zwrotu pisma, uzupełnienie braku formalnego pisma po upływie terminu ma takie znaczenie, że pozew będzie traktowany jak wniesiony w dacie uzupełnienia braku/ postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1967 roku, I CZ 149/66/. W niniejszej sprawie opłata od pozwu została niewątpliwie wniesiona po upływie tygodniowego terminu, lecz do zwrotu pozwu nie doszło. Pozew wywołuje zatem skutki od daty uiszczenia opłaty to jest od dnia 12 maja 2014 roku. Nie można też zgodzić się z twierdzeniem powoda, że jak już wyżej wskazano, jakoby już w maju 2014 roku, biorąc pod uwagę okoliczności związane z datą uiszczenia opłaty od pozwu, powód domagał się czynszu za 12 miesięcy. Dopiero bowiem pismem z dnia 3 lipca 2014 roku sprecyzował, iż jego żądanie obejmuje ten okres czasu. W piśmie datowanym na dzień 14 kwietnia 2014 roku powód poddawał, że na dochodzoną kwotę składa się 12- krotny czynsz umowny jednakże z uwagi na uiszczenie opłaty od pozwu z uchybieniem terminowi pozew nie wywołał żadnych skutków procesowych i materialnych przed dniem 12 maja 2014 roku. Brak przy tym, jak wywieziono, podstaw do przyjęcia, że w dacie 12 maja żądanie pozwu było sprecyzowane w sposób, o jakim mowa w apelacji powoda. Apelacja powoda nie może zatem odnieść skutku albowiem nie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia w zakresie należności czynszowych w okresie od listopada 2010 roku do lipca 2011 roku włącznie w

rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c.. Z tych względów apelacja powoda podlega oddaleniu w całości na podstawie art. 385 k.p.c.

Apelacja pozwanych jest częściowo uzasadniona. Aktualne w tym zakresie pozostają wyżej przedstawione wywody dotyczące daty, w której należy przyjąć, iż doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia. Jako datę graniczną należy przyjąć datę 3 lipca 2014 roku kiedy po pozew był już opłacony, a powód podał za jakie miesiące domaga się zasądzenia czynszu dzierżawnego. Nie podziela natomiast Sąd Okręgowy stanowiska pozwanych odnośnie braku wymagalności należności czynszowych. Zgodnie z treścią w § 3 ust. 3 umowy strony z dnia 29 maja 2008 roku czynsz był płatny z góry pierwszego, każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego. Słusznie zatem Sąd Rejonowy wskazał, iż z drugim dniem każdego, kolejnego miesiąca kalendarzowego dochodziło do opóźnienia zapłaty czynszu albowiem data, w której każdy, kolejny czynsz stawał się wymagalny została określona w kontrakcie. Niewątpliwie brak faktury mógł stanowić utrudnienie w zapłacie czynszu, jednakże wysokość czynszu była pozwany znana i nawet brak dokumentu nie może prowadzić do przyjęcia, że czynsz za każdy, kolejny miesiąc nie stawał się wymagalny z chwilą nadejścia określonego w umowie terminu. Pozwani mogli dokonywać zapłaty ze wskazaniem tytułu przez podatnie, iż wpłacana kwota stanowi czynsz dzierżawny za konkretny miesiąc. Mogli też domagać się wystawiania faktur przez powoda, czego nie uczynili albowiem jak wynika z materiału dowodowego sprawy uznawali, że mimo zawarcia umowy na czas określony- 5 lat, do wypowiedzenia tej umowy dostateczne jest złożenie oświadczenia z miesięcznym wyprzedzeniem mimo, iż w § 8 pkt 2 kontraktu wskazano, że okres wypowiedzenia wynosi 12 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił pkt I zaskarżonego w wyroku w ten sposób że zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda czynsz dzierżawny za miesiąc sierpień 2011 roku albowiem z wyżej podanych przyczyn tylko w tym zakresie roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. W pozostałym zakresie apelację pozwanych oddalono po myśli art. 385 k.p.c.. Sąd Okręgowy miał na uwadze i to, że Sąd Rejonowy przyjął, iż pozwani wygrali sprawę w zdecydowanej części i zasądził na ich rzecz w koszty postępowania w pierwszej instancji. Ponieważ apelacja powoda została oddalona w całości, zaś pozwani wygrali w postępowaniu apelacyjnym w rozmiarze 66 %, pozwany przypada na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 2 k.p.c. oraz na podstawie art. 100 k.p.c. kwota 3431,58 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, na którą składa się wynagrodzenie pełnomocnika w związku z oddaleniem apelacji powoda - 2400 zł oraz 66 % kosztów związanych z wniesioną przez pozwanych apelacją to jest kwota 1031,58 zł, przy uwzględnieniu, że w zakresie apelacji wniesionej przez pozwanych powodowi przypada 34 % kosztów apelacyjnych. Podstawą do ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocników pozostaje Rozporządzenie ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzemieniu obowiązującym w dacie wniesienia obu apelacji.

Ref. I inst. SSR A. Juskiewicz